

[Rimstad.]

det i dag ikke let at se, hvad der er årsag, og hvad der er virkning, men selve kendsgerningerne kommer vi ikke uden om.

Det er vor opfattelse, at dansk landbrug i den nærmeste fremtid bør samle sig om at befæste stillingen inden for EFTA og udbygge eksportmulighederne overfor tredjelandene. På dette felt er der betydeligt at gøre, og man bør koncentrere sig om gennem samling at få bedre vilkår såvel politisk som med hensyn til hjemmemarkedspriserne.

Vi synes, at den nuværende regering har givet og fortsat giver dansk landbrug en skammelig forskelsbehandling, og jeg skal nævne blot et enkelt forhold, som i særlig grad understreger dette.

Da overenskomstforhandlingerne i 1961 omsider blev ført til ende for landbrugets vedkommende, dekreterede man fra regeringens side en timelønsforhøjelse i landbruget på gennemsnitlig 77 øre. Det var et beløb, som alle dengang fandt aldeles ude af trit med de bestræbelser, som nødvendigvis måtte forstærkes for at imødegå inflationen. Landbruget selv vaklede under denne byrde, som i penge var af en størrelsesorden på omkring 100 mill. kr., og fra de allerfleste sider erkendte man, at dette vældige beløb var stærkt inflationsfremmende. Sporene skræmte altså, men så lidt lærte regeringen af dette fejltrin, at da den vedtog sin over for nogle befolkningsklasser stærkt diskriminerende helhedsløsning, som i hvert fald af regeringen selv er og stadig bliver fremstillet som et mesterstykke i opbremsning af inflationen, sørgede den også godt for landarbejderne. De fik via helhedsløsningen i 1963 og 1964 i alt en timelønsforhøjelse på netop igen 77 øre. Jeg mener, at her er et af de bedste beviser på regeringens komplette mangel på forståelse af landbrugets problemer, det landbrug, som fortsat hjembringer hovedparten af nettovalutaindtjeningen.

Inden jeg nu forlader de problemer, der vedrører Danmarks forhold til det økonomiske samarbejde i Europa, vil jeg gerne sige nogle få ord om dansk industris stilling i det billede, som de meget uafklarede markedsforhold tegner.

Jeg er her helt enig med Industrirådets formand, direktør Thygesen, når han siger,

at dansk industri ikke kan gå ind hverken for associering til eller indmeldelse i fællesmarkedet, uden at England også indtræder. Denne stillingtagen beror på en ikke særlig vanskelig vurdering af vore konkurrencemuligheder inden for og uden for fællesmarkedet med hensyn til den danske industri. Denne producerer som alle andre industrier inden for de egentlige industrinationers kreds både de mere ortodokse industrivarer og de varer, som udgør, hvad man kan kalde for specialprodukter. For den første varegruppes vedkommende er vore konkurrencemuligheder mindst inden for fællesmarkedet og størst uden for. Konkurrenceevnen er for denne gruppes vedkommende først og fremmest knyttet til pris og dernæst til kvalitet, men for specialprodukternes vedkommende er prisen ikke i samme grad af betydning som for de almindelige varer. Her drejer det sig særlig om idé og kvalitet; det er disse to ting, som er hovedsagen. Konkurrencemulighederne er for specialprodukterne antagelig ens i og uden for fællesmarkedet, og i det lange løb er det specialprodukterne, som må være dansk industris målsætning. Jo stærkere denne udbygning sker, jo mindre afgørende er spørgsmålet for industrien: ind i fællesmarkedet eller ikke ind i fællesmarkedet? I den øjeblikkelige situation bør vi derfor af hensyn til vor almindelige industriproduktion ikke forcere nogen optagelse i fællesmarkedet. Det kan over længere tid få uheldige konsekvenser for os med hensyn til dispositions- og bevægelsesfrihed på det eksportindustrielle område.

Hermed er der fra vor side taget stilling til det, der ved denne forespørgsel angår det økonomiske samarbejde i Europa. Vi havde gerne uddybet nogle af de af os her fremførte betragtninger, men det ville have krævet mere tid. Tilbage bliver kun at gøre nogle enkelte bemærkninger om den udenrigs- og forsvarspolitiske baggrund, som en yderligere udbygning af et økonomisk samarbejde i Europa må have. Det fællesskab, som landene inden for NATO-pagten føler og må føle i en verden, hvor freden ikke længere er garanteret af en enkelt eller flere stormagter i forening, men er afhængig af magtbalancen mellem to blokke, det fællesskab burde være det allerbedste grundlag for at indlede også et økonomisk samarbejde.